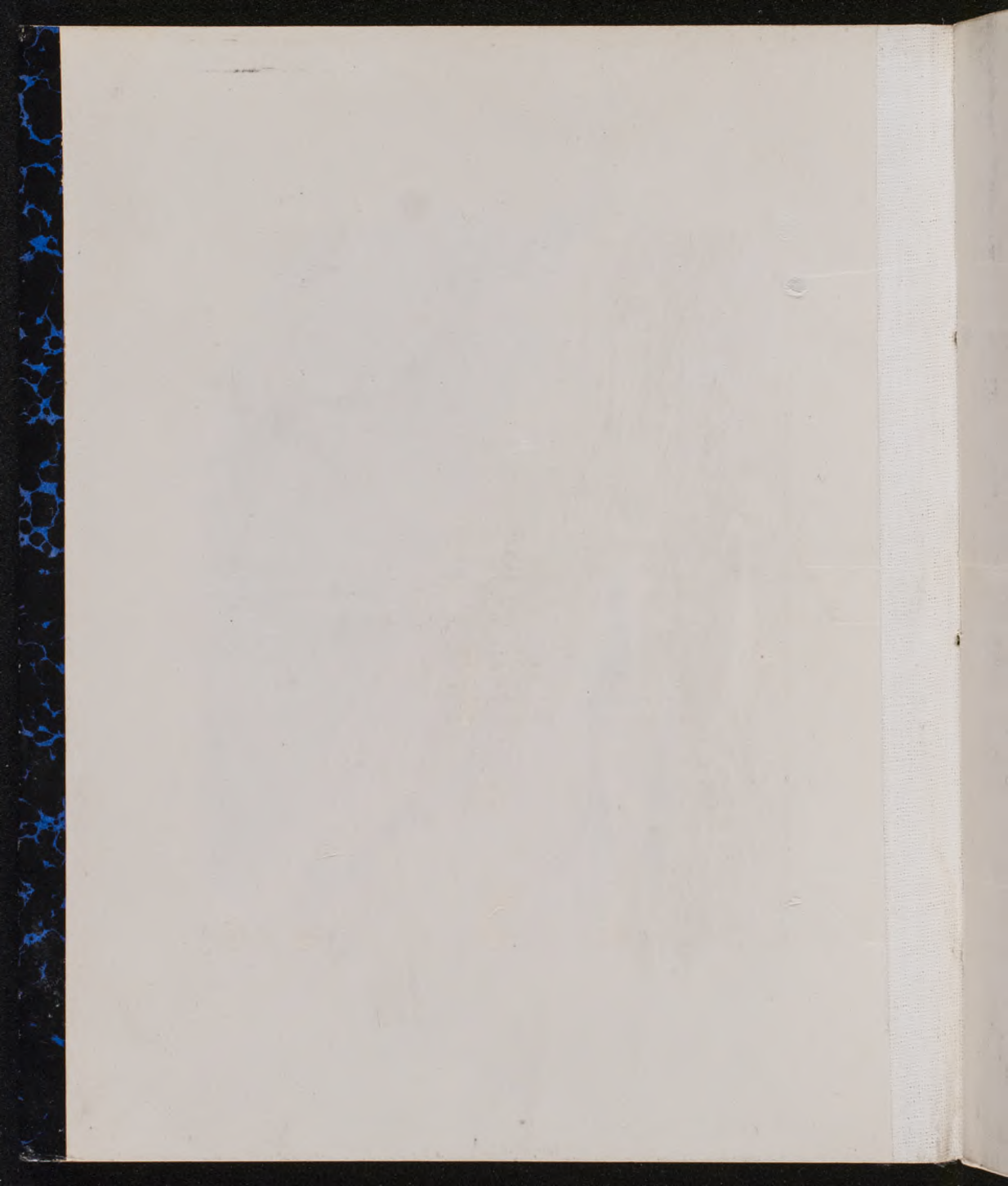

Lease v.
Kranen,
geelgten om
het Hoofd
der
Martenaven.

1724

V, 2473

2024

Bonmarston 1324

LAUWERKRANS,
GEVLOGTEN
OM HET HOOFD DER
GODZALIGE
MARTELAREN,

*Door de woede der Jezuïten omgebragt binnen
Thoorn, den 7^{den} van Wintermaand, 1724.*

Door een Beminnaar des Protestantschen Godsdienfts.

Te A M S T E R D A M,

Gedrukt voor den Aueur, en zyn te bekomen by JOHANNES VAN
LEEUWEN, Bockverkooper in de Huyde-straat.

L A U W E R K R A N S,
G E V L O G T E N
O M H E T H O O F D E R
G O D Z A L I G E
M A R T E L A R E N,

~~Door de woerde der Jesuiten omgebrant binnen
Theorn, den 7^{den} van Wintermaand, 1724.~~

Door een
der Protestantischen Gedichten.

2874118.12

T. A. M. S. T. E. R. D. A. M.

Gedrukt voor den Auctor. in te bekomen by JOHANNES VAN
L. B. R. W. A. N. B. e. n. v. e. r. k. o. o. p. e. r. in de Houtdrukk.

K. 334/2000 Ak. St. D. 4210

LAUWERKRANS,
 GEVLOGTEN
 OM HET HOOFD DER
 GODZALIGE
 MARTELAREN,

*Door de woede der Jezuïten omgebragt binnen
 Thoorn, den 7ten van Wintermaand, 1724.*

Heeft dan het Roomsche beest niet lang genoeg gewoed?
 Niet lang genoeg geplast in 't Christen martelbloed
 Van Jezus godgwyde, en duurgeliefde scháren?
 En durft de Kerkhoer, voor haar hellse Kerkaltaren,
 In 't Jesuïtis Koor, nog tréden, vuil beklad
 Van 't bloed, 't geen haar uit wraak in 't dartel aanzigt spat?
 't Schynt ja; wyl 't Kerkgespan der heilloze Afgods Papen,
 Het geen * *Loyola's* spoor betreed, roept *wapen, wapen,*

En

* Deze *Loyola* is, na dat hy Zoldaat was geweest, en in de belegering van Pampelona gekwetst was geworden, waar aan hy meêr als een Jaar het bedde hield, zig onderwyle verlustigende met het lézen der boeken van Amadis van Gau-

* L A U W E R K R A N S, enz.

En slyft het Altaarkleed met 't wérellyke zwaard.
Daar 'k zie het koorgeboefte in eenen drom geschaard,
Om Gods verloofde Bruid baldadig te verkragten,
Of haar, met eigen hand, voor 't hoog altaar te slagten,
Waar op de Broodgod pronkt; wyl de offerwiggelaar
Van boosheid schuimbekt, en haar voortsleept by het haer
Naar 't heilloos moordschavot, om zynen lust te koelen.
ô Vrankryk! ach! hoe vaak moest gy dat leed gevoelen,
Toen woord, en trouw en eed getrapt wiert met den voet,
Toen 't gruuw'lyk Koorkleed droop van 't heilig martelbloed,
Op eenen * nagt gestort, van twaalef duizend menssen;
Men zag geen rózenstruik zo schielyk oit verslenssen,
Door eenen regenbui, of bulderenden wind,

Als

Gaule, Prigmaleon van Grieken, en diergelyken, de eerste instelder der Jesuiten geweest. Deze, toen hy onbekwaam voor Zoldaat was, zig niet vernoevende met Munnik te worden, maatigde zig de eer aan van een instelder der Orde te worden. De plaats laat hier niet toe om meêr van zyn leven te zeggen, als dat hy, Zoldaat zynde, eene der grootste struikrovers, en hoerengagers is geweest; dies zullen wy besluiten met te zeggen, dat hy eerst in het jaar 1622. gecanoniseert is geworden, door Paus Gregorius de XIV. niet zonder sterk aandringen, en grote geldkosten der Jesuiten.

* Nagt. St. Bartholomeus nagt, den 24 van Grasmaand 1572. wierd die altyd vervloekelyke moord van Parys uitgevoerd, waar in allenig binnen Parys 12000 menssen het leven verloren, door het ophitsen der Roomse Geestelyken, en de bloeddorstigheid der Koningin: ik laat aan 't oordeel van den Lezer hoe veel 'er te Meaux, Brie, Troyes, Lions, Romans, Toulouze, Bourdeaux, en andere Steden zyn omgebragt; het lust my hier niet te verhalen alle hunne wreedheden, hoe zy de jonge Kinderen aan 't spit staken, en die levendig deden braden; menssenvlees, klein gehakt, in menssen darmen stopten, dezelve gaar maakten, aaten, ja zelfs hunne gasten dwongen mede te eeten; zo dat men met regt mag zeggen, dat geen gevleesde Duivels zig erger konden aanstellen.

Als hier een snode schelm zyn hulper, en zyn vriend
 Met vrouw en krooft vernield, om 't Kerkgedrogt te voeden
 Met vlees, en brein, en merg; daar duizend strotten bloedden
 Om d'Afgodsdienst te ontgaan. 't Heugt u, ô Duitland! ook
 Hoe dat de koorharpy met vuur en zwaard en pook
 Afgryz'lyk heeft gewoed, tot in uwe ingewanden;
 Hier zaagt ge een Weduwe met huis en hof verbranden;
 Gints wierd de man verstikt, daar 't jong gebore kind
 Gepletterd op een steen, daar dreef de noordewind
 Der Martelaren as langs landen, en langs stromen,
 Toen lagte 't opperhoofd van 't zielverdervent Romen;
 En riep: *Roei uit! roei uit de Kettters en hun zaat!*
 ô Vry gevogte Leeuw, van Neêrlands vryën staat!
 Het heugt u ook nog, toen u Alba hield benepen,
 Toen * Vargas u dorst voor den helffen bloedraad slepen
 Der snoo † Gewetens dwang, die met zyn vuur en staal
 De vryë zielen dwong, gekluisterd aan een paal,
 In 't midde van de vlam, om Jezus af te zweren,
 En zig tot d'Afgodsdienst van Babels hoer te keren.

A 3

Dank

* Vargas, deze was eene der eerste bloedraden der Inquisitie;

† Gewetens dwang, of Inquisitie; deze oeffende een vryë regtspleging, zonder afhankelyk te zyn van het wereldlyke regt, en diende om 't geweten en het geloof der onderdanen te onderzoeken; 't blykt uit de Historien, dat alle de genen, die in de snoodste goddeloosheden leefden; als vrome Catolyken wierden aangemerkt, daar men de Vromen in 't gemeen Kettters noemden, om hen ten vuure te verdoemen; en het ontbrak weinig aan schelmen, die hun Schuldeiffers, of weldoenders aanklaagden, om hen van kant te helpen. Die 't lust zie hier eens de kerkelyke en wereldlyke Historien op naar; door dezen zyn in 30 Jaren 150000 menssen omgebragt.

Dank zy den Hemel, en Gods eeuw'ge Majesteit,
 Die die geweldenaars door 't dapper Krygsbeleid,
 En 't duurgestorte bloed der Prinssen van Oranje,
 Beschaamd deed kéren naar het * woekk'rend hof van Spanje!
 Dank zy de Vaders van dit vry Gemenebest,
 Wier wyze voorzorg op de vryheid is gevest,
 Om niet weêr in den klaauw dier roofharpy te vallen,
 Die haare Kerkvaân plant op de omgestorte wallen,
 En 't bloed van Jezus Bruid; Jehovah sterk' hun moed,
 Hun geeft, en hun beleid, om op dien zelve voet,
 Altoos de dwing'landy der zielen af te kéren!
 Maar ach! terwyl wy hier in vryheid triomféren,
 Zugt Polen onder 't juk van 't Jesuïtendom,
 't Geen Jezus kuisse Bruid van haren Bruidegom,
 Door 't heilloos Bygeloof, vergeefs poogt af te rukken,
 Of, zo zy weigerd, voor de moordbyl te doen bukken.
 Vervloekte Loyolift, die aan de gierigheid
 Uw lyf en ziel verpand, hoe volgt gy 't snood beleid
 Van uw Ignatius zyn eerste gruweldáden!
 *k Zie, als dien booswigt, u met brein en bloed beláden,
 Ter helle dálen, schoon gy hem als heillig roemd,
 En u † navolgers van den waren Jezus noemd.

Ver-

* Woekk'rend hof. Door de Inquisitie zyn alleen binnen Madrid honderd
 Koopluiden in weinig tyds om hals gebragt, waar afde minste 80000. Dukaten
 ryk was, welke goederen aan de Koning verbeurd verklaard wierden,
 op het bloot aangeven dat zy kettters waren.

† Navolgers. Zy noemen zig Jesuiten, als navolgers van Jezus, of uit Jezus ge-
 slag

Verbafterden! waar toe, waar toe dus onbezonnen,
 't Elendig Thoren, thans door droefheid overwonnen,
 Op 't hart getréden, en met burgerbloed befmet?
 Was 't uit een Kerkzugt? Ja, dat is uw eerfte wet,
 Dog niet om daar het hart tot Jezus dienft te ontvonken.
 Maar wel om met den roem van dat gebouw te pronken?
 Wy gunnen u dien lof, gefigt op hout en fteen,
 Want al uw Godsdienft fteunt op déze twé alleen,
 Het zy in beelden, of in wydfse Altaarfieraden,
 Waar voor gy 't wierook zwaaid, met kap en kruis beladen,
 Al was de Hemel met uw Kermiskraam verheugd,
 En dat de dartelheid was 't wezen van de deugd.
 Hier wykt myn Zangeres, de vrees noopt haar tot vlugten,
 Zy hoord de Burgerheer van Thoren droevig zugten:
 ô Afgeleefde ftok van vyf- en zestig Jaar,
 Hoe druipt het doodzweet langs uw wit befneeuwde haer,
 Daar gy ter slagbank gaat, omringt van felle leeuwen,
 Wier moordluft eeuwig zal naar 't bloed der vromen fchreeuwen.
 Bedroefde ROSNER! Ach roemwaarde Burgerheer!
 Zyn dit de Lauw'ren, die uw ftatzorg tot hare eer
 Moeft dragen? durf ik u hier naar 't moordschavot geleijen?
 Durf ik uwe uitvaart, en uw marteldood beschreijen
 In 't oog der Tygers, die hun bloeddorft, wraak en haat
 Bedekken met den fchyn van 't eidel kerkgewaad?

ô Ja,

flagt enz. De Hoogduitffen lezen daar tegen, *Jezu-wider*, tegen Jezus; de
 Nederlanders, *Jezu-wyt*, wyd van Jezus; en wárelyk deze naam komt hen
 't best toe, dewyl zy door hunne afgoderyen, en heillóze moorden ten ee-
 nemaal vreemd en wyd van Jezus zyn.

§ L A U W E R K R A N S, enz.

ô Ja! ik volg vol moed uw mannelyke schréden,

En zal het treurtooneel aan uwe zy betrédén,

Daar, na de boosheid u gedoemd had tot de dood,

De felle Koorharpy, in 't nyphen van dien nood,

Uw zuiv're ziel bestryd met dreigen, en beloven;

Om die de waarheid en haar held'ren glans te ontroven.

ô Brave Man! hier blinkt uwe onverzaagde deugd,

't Jesuitendom ten spyt, de vromen tot een vreugd,

Als gy hen toespreekt: *Laat myn lighaam u vernoegeen,*

Myn ziel blyv' vry, om die myn God weér toe te voegen.

De boosheid staat verbaast, verbleekt op deze taal,

Zy vloekt, zy lasterd u om zulk een zegepraal,

Daar u de dood meêr dan uwe afval kon behágen,

Zy staat van schrik als voor het aangezigt geslagen;

En deinst al schreeuwende af: *Roei dézen Ketter uit,*

Verdelg dien lasteraar! wyl het vermengd geluid

Ten hogen Hemel steigt der aangedronge scharen:

Deez' roept, *de wreedste dood moet dézen schelm weêrvaren;*

Die wenst u levendig te rukken van elkaâr,

Ten dienst der Priesterfchap en Romens Kerk-altaar:

Een ander zugt, en durft uit vrees geen tranen plengen:

Een ander denkt: *hoe kan de Godbheid dit gehengen,*

Wyl hy 't geluid verbergt, en smoord dien zugt in 't hart,

Uit schroom van 's vyands woede: in 't midde van die smart

Staat gy, gelyk een Lam, omringt van felle honden.

Helaas! wie houd nu stand? daar word hy vast gebonden

Met een vervloekte koord, daar rukt een woette beul

De kleed'ren van zyn nek. Vint dan de deugd geen heul,

Die hier gemoedigd staat voor 't waar geloof te lyden?
 En durft de Altaarchimeer zelf Jezus bruid bestryden.
Myn dood, dus spreekt voor 't laaft die trouwe Burgerheer,
Verminderd my geenzints in naam, in roem, en eer;
'k Heb aan myn Vaderland, en Vorst myn trouw bewezen;
Ik heb geen reden om de nare dood te vrezen,
Die 'k tog, door d'ouderdom, eerlang moest ondergaan;
'k Heb steeds myn plicht voor stad en burgery voldaan;
My smart alleen het bloed der droevige Onderzaten,
Ach! was myn dood genoeg! 'k zou 't leven vrolyk laten:
ô Strenge Regters! laat uw vonnis zyn verzoet,
En doof uw wraaklust in 't vergieten van myn bloed.
Maar ach! gy schynt verhard voor al myn droeve klagten!
'k Zal dan de dood getroost, in Jezus naam, verwagten.
ô God! ontfang myn ziel! daar knield, daar knield hy neêr;
 Het heilloos moordschavot schynt zelf, ô Burgerheer!
 Om uw bedroefde dood, uit schaamte en schrik te beven.
 Hoe schitterd 't heilloos zwaard om hem den slag te geven!
 Sta af, eer'looze schelm, eêr Gods vergramde hand
 U met zyn donder slaat, of hoger vierschaar spant,
 Om u, en al 't gedrogt der Roomse Wiggelaren,
 En valse Regteren, ter helle te doen varen.
 Daar valt het waardig hoofd, bedekt met zilver haer.
 ô Smart! ô we! waar heeft ooit woedende Barbaar
 Van Goth, Wandaal, en Hunn' zo godd'loos 't bloed vergoten
 In schyn van wettig regt? is nu uw wit beschoten,
 Het geen gy hebt beoogt, bloeddorstige altaarstoet?
 Is nu uw Beeld verzoend? Maria's schand geboet?

Uw * Koningin voldaan; of moet zy heele stromen
 Van Martelbloed voor haar geschonden beeld bekomen?
 ô Neen! zy doemt u zelf om zulk eene euveldaad;
 En blooft uit ed'le schaamte, om dat gy 't gruuw'lykst kwaad
 Met háren naam bedekt, als had gy regt tot wréken:
 Is Jezus moeder in haar beelden te verbréken?
 Is zy in hout of steen mishandelt, of versmaad?
 Zo is het hout en steen uw God en toeverlaat,
 Niet Jezus, die zyn bloed aan 't kruishout heeft vergoten.
 Maar ach! de Waarheid, lang van 't Rooms altaar verftoten,
 Ontrekt u háren glans, wyl gy die hemelmaagd
 Verágt hebt en gehoond, geschonden en verjaagd,
 Om uwe afgodery en offerdienst te slyven.
 Hoe is 't my moog'lyk op het moordíchavor te blyven,
 Daar zig de hemelen ontsluitén voor Gods troon?
 Daar ROSNER word bekroond met de eeuwige eerekroon:
 De Aartsengel Michaël, omringt van zonnestralén,
 Zie 'k uit het blaauw tapyt der wolken nederdalen,
 Om déze zuiv're ziel te voeren naar om hoog;
 Daar pronkt een Eng'len-rei, gelyk een regenboog,
 Met purper, zyde en goud; zy zwéven op en neder
 Met duivewieken, wyl de groene Vredeveder
 Pronkt in haar ééne hand, daar d'andere hand een krans
 Van eeuw'ge lauw'ren zwaaid, beschénen door den glans
 Der Cherubynen, die den troon van 't Lam bewáken.
 ô Ed'le ziel! schoon u myn oog niet kan genáken,

Ik

* Zie 't Pleidooi der Jesuiten, waar in Maria, Koninginne van Polen word genoemd.

Ik zie u, in myn geest, al juiggend daar begroet,
 Daar Koning Jêsus u gelyk zyn bruid ontmoet,
 Die met haar duurbaar bloed haar trouwheid moest betalen,
 Waar voor hy u ontfangt in Sions vrédezalen,
 En 't eeuwig diamant doet schitt'ren op uw hoofd;
 Het zalig hemelkoor, 't geen zynen Schepper looft,
 Zingt 't haleluja om uw zegepraal te viëren,
 En u, als Martelaar, met palmen te lauw'rieren.
 Vaar wel, volzaal'ge Ziel! het bitter wé! en ach!
 Van uwe Burg'ren, noopt my deez' droeven dag
 Weêr naar 't ellendig *Thoorn* het aangezicht te kéren,
 Zy zullen haast, als gy, roemrugtig triomféren.
 Met welk een mannenmoed doen zy hun hoop verstaan!
 * *Ons goede Vader is ons reeds voor uit gegaan,*
 Dus spréken zy, *laat ons, als zyn onnooz'le Kind'ren,*
Met vreugd hem volgen, niets moet onze blydschap hind'ren,
Om op zyn voetspoor voort te tréden: dat de Heer,
God, die regtvaerdig is, onz' Vyanden bekeer'.
 Daar gaat de boosheid, en de wreedheid weêr aan 't woeden,
 't Is niet genoeg den hals, men moet den arm doen bloeden;
 De beul doet slag op slag, en knot de regterhand.
 Heeft dan de hellsé slang zyn vastgeklonken band
 Verbróken, om bedekt met valsse altaargewaden,
 Aan 't heilig martelbloed zyn bloeddorst te verzaden?
 't Schynt ja, wyl 't naar gekerm hier tot een blydschap strekt,
 Geen mededogen in 't versteende hart verwekt,
 Om door den laaften slag het lyden te verkorten;

B 2

Eerst

* Zie de Haagfche Courant van den 31. van Loumaand 1725.

Eerst moet de helft van 't bloed ten open arm uit storten,
 Eêr 't zwaard den strot doorkerft. ô Wreedheid! nooit gehoord!
 Hy word geenzints onthalt, maar dérelyk vermoord,
 Doorwond met houw, op houw, eêr 't hoofd rold van de leden.
 De *Twéde* komt vol moed het slagaltaar betreden,
 Dog slibberd in het bloed van d'eersten Martelaar;
 Hy word weêr opgereg, geslingerd by het haer,
 Om hem de zelve straf en lyden te doen smaken.
 'k Heb nu den tweden door de boosheid af zien maken;
 De *Derde* vuld zyn plaats, het al getrooft in God!
 Als wel verzekerd van een herelyker lot,
 Voor deze marteldood, van Jezus te bekomen;
 Zo blinkt Gods heer'lykheid in 't lyden van de Vromen,
 Dat pyn, nog boei, nog band het waar geloof verdelgt,
 Het geen dien bitt'ren drank der dood met blydschap zwelgt.
 Ja sterf gerufft, ô held! voor Jezus zuiv're waarheid;
 Uw vyand lyd meêr pyn, een felle en hellse naarheid
 Wroet in zyn schelmse borst, die hem 't geweten knaagt,
 En nagt en dag hem met zyn scherpe geesfels plaagt.
 Een *Vierde* treed nu toe; zyn hand word afgehouden!
 Hoe vele gruwelen moet ééne dag beschouwen!
 Men rukt hem met geweld ter slagbank, rekt en prangt
 Zyn leden met een koord, eêr hy de dood ontfangt:
 Getrouwe held, wat staat, wat staat u tog te wagten?
 Zo zag het Heidendom zyne offerstieren slagten,
 Voor 't bloedig Zoen-altaar van een verdigten God,
 Hier geeft een snode Beul aan u het zelve lot,
 En durst u, met zyn byl, in vier gedeeltens kerven,

Om als een offer voor de afgodery te sterven.
 Herleeft hier Nero weêr, of Diocletiaan?
 Twe Christen moorders, die, by 't afzyn van de maan,
 Oud Romen met den glans van 't Martelvuur verligten?
 Neen, 't oude Romen moet voor 't nieuwe in gruuw'len zwigten!
 Dewyl zyn Koorharpy op dode lyken woed.
 Na zy zig zelf bynaar te barsten zoop aan 't bloed
 Der *Thoornse* burgery. Ik zie de vlam reeds blaken,
 Om deze Martelaars tot stof en as te maken,
 Als was de Kerkhoer bang, dat nog hun overschot
 Om wraak zou schreeuwen, voor den regterstoel van God:
 Boet dus vry uwen lust, ontmenste Koortrauwanten,
 Hun as, zo wyd van een verstrooid langs alle kanten,
 Verkeerd in tongen, die met eindeloos getal
 Uitschreeuwen wé! en wraak! de hoge Godheid zal
 't Onschuldig bloed eerlang weêr op uw kop doen dalen,
 Terwyl zy in den schoot van Jezus zegepralen.
 Nu weêr de Martelaars naar 't treurtoneel verzeld,
 't Vervloek'lyk vonnis, voor de onnozelen geveld,
 Ten einde toe vervolgt, door bloed, en zweet, en tranen,
 Om dus voor hen een weg ter eeuwige eer te banen.
 De *Vyfde* treed vol moed den beul in 't aangezigt,
 Terwyl de zaligheid, met haar aanbidd'lyk ligt,
 Uit 't eer'lyk wezen straald: hoe moedig, onbezweken,
 Zie 'k hem voor 't bloedig zwaard den blanken nek opsteken,
 Verwagkend', dat één slag de ziel van 't lighaam scheid;
 Maar neen, de woestheid, en de snode onmenss'lykheid
 Staan hier ten hoogsten trap der gruwelen te pronken,

Zy zuipt zig in het bloed, en leed der Vromen dronken;
 Men doet één slag, en laat d'Ellendige in dien staat,
 Nu nog één, daar nog één, tot dat de felle haat
 Word met zyn dood verzoent, na zo veel bitter lyden.
 Nu staat een *Zesde* hier dien bangen stryd te stryden,
 Die, als de vorige, rampzalig word ontzield,
 Wyl 't Koorgedrogt vast lagt nu 't Jezus Kerk vernield,
 Om 't zalig hemelkoor met Mart'laars te vergroten;
 Geen haat woed ooit zo wreed, dan dat hy voortgesprooten
 Is uit de Afgodery; dit bleek aan Jefabel
 En Achab, door wier last het Goddelyk bevel
 Verschopt wiert met den voet, om 't offer te doen branden
 Voor Gruuwel-goden van der Edomyter landen,
 In weêrwil van den vloek, zo ménigmaal herhaald
 Door Gods Prophéten, tot de dood dat kwaad bepaald:
 Kon hier Jehovah 's magt de boosheid loon verschaffen,
 Hy zal niet minder déze ontâarde moorders straffen
 Voor 't uitgestorte bloed. De *Zevende* genaakt.
 Helaas! met welk een smart word zyne ziel geraakt,
 Op 't zien der Martelaars, hem reeds voor uit getogen!
 Wat Tyger word door zulk een wreedheid niet bewoogen?
Vaar voort, dus roept hy zelf, *ontlast my van myn pyn,*
'k Zal, door myn dood, terstond ten hogen hemel zyn
Verbeer'lykt, en ontlast van alle ligbaams kwâlen,
Daar zal myn ziel by God vervrolykt adem halen.
 Hy word, gelyk de rest, met slag op slag doorwond,
 Wyl 't ysslyk kermen, uit zyn half besturven mond
 Ten hemel vliegt, om God zyn bystand af te sméken,

Dewyl de tydftip van zyn léven is verftreken.

Nu weer door 't bloed getreên met *d'Agften* Martelaar,

Tot hy de dood ontfangt op 't fchrikk'lyk Slagaltaar,

Ten zoen der Priesteren, wier haat, eens aan 't ontfonken,

Nooit, dan door wederwraak, word aan den band geklonken,

En ach! die haat heeft zo véle eeuwen reeds gewoed,

En vond zig nooit verzaad aan het onfchuldig bloed,

Dies zal dit weinige ook zyn moordzugt niet verkoelen,

Ten zy zy eerft Gods wraak op hunnen kop gevoelen,

ô Bráve Martelaar! getrooft u in dit leed;

Denk, fchoon gy hier om laag op fcherpe door'nen treed,

Op distels van de dood, dat gy om hoog zult prálen

Met friffe Rozen, en met lelyën van dalen,

Beftraald door 't vredeligt van nieuw 't Jeruzalem;

Gy hoord de lieff'lykheid van Jezus held're ftem

Reeds tot u zeggen: *kom, myn waardige Uitverkóren!*

Kom, lieve Bruid! myn bloed heeft u het heil befchoren,

Schoon gy om mynen naam, en zuiv're waarheid lyd,

Door 't buld'rend onweér van de Priesterlyke nyd,

Dat gy aan myne zy om hoog zult triomféren.

De woefte Beul komt met het moordzwaard herwaarts kéréen,

En treft den Martelaar, tot hem de geest ontvlugt,

Daar de onbevleete ziel verdwynd in de open lugt.

De *Negende* zal nu deez' bloedrol haaft voltrekken,

En als het zegel van der Papen wreedheid ftrekken;

Hoe treed hy, onbeschroomd, voorby de Lyken heen;

Hy fchynt geenzints de dood in het gemoet te treên,

Maar eér het vreugdefeest van Jezus Bruiloftsfcharen.

Wat aangename glans verspreid zig om zyn haeren,
 Daar de standvastigheid der ziel in de oogen zweeft,
 Een voorboò, dat hy reeds door 't rein geloof herleeft,
 In vast vertrouwen van Gods eeuw'ge zaligheden,
 Eêr hy de doodsmart heeft door 't martelzwaard geleden.
 Daar valt een Luipaard, dog gedekt in menffen schyn,
 Hem vreez'lyk aan, en tragt de dodelykfte pyn,
 Tot vreugd van Babels kroost, den vromen te doen smaken,
 Wyl hy zyn vyand bid om eens een eind' te maken
 Van 't lyden, 't geen zyn ziel met bitt're doodangst parst,
 Tot dat het hart op 't laaft door pyn en droefheid barst,
 En 't aards gewoel verlaat voor 't eeuwig Hemel leven.
 Dus heeft de Martelrei getuigenis gegeven,
 Dat elk volmoedig sturf voor 't onbevlekt Geloof.
 Ignatianen zyt gy nu met dezen roof
 Voldaan? of tragt uw haat nog meerder leed te baren?
 Meêr bloed te storten voor uw snode Vloekaltaren,
 Waar op gy God verzaakt, schoon ge op uw Godsdienst roemd,
 En duizend Heilligen gelyk uw Goden noemd,
 Die gy den wierook in hun beelden toe komt zwaaijen,
 Als was de Godheid met dien offergeur te paaijen,
 Voor duizend gruuw'len, die het Misgewaad bedekt.
 Op Baäls Priesteren, met Martelbloed bevlekt,
 't Word tyd uw Heilligen tot voorspraak aan te spreken,
 Gy moet voor ieder beeld een wasse kaars ontsteken,
 En offren Mis op Mis, op dat door hun gebed
 Gods gramschap word bepaald, en uwe straf belet,
 Die anderzintseerlang u vreez'lyk zal beftoken,

Om dat ge uw Koningin zo heilloos hebt gewroken,
 Om dat gy Jezus zelf min dan haar beelden agt.
 Zo ver heeft de Afgodsdienst 't versteende hart gebragt:
 Komt Jesuiten, komt, zie hoe deez' Martelaren
 Ten hemel reizen, daar gy zult ten afgrond vareh;
 Zie, zo de blindheid u 't gezigt niet heeft ontroofd,
 Hen, die gy hebt verdelgt, met lauw'ren om het hoofd
 Voor 't heer'lyk aangezigt der Godheid weêr herléven.
 ô Reine Zielen! mogt ik op uw wieken zwéven,
 Om dat volzaal'ge schoon te aanschouwen, daar de vreugd
 Altoos ten reije gaat met de onbevleete deugd,
 'k Zou u, in 't blinkend wit gekleed, zien zegepralen.
 Ja, trouwe Helden, God zal hier uw leed betalen
 Met de eindelóze vreugd: hier zal geen Wiggelaar,
 Die zynen Broodgod viert op 't pragtig Kerk-altaar,
 En zig verméten durft zyn Schepper te herscheppen
 Door eid'le woorden, ooit de felle moordklok kleppen,
 En hitssen 't blinde graauw, dat zig aan schyn vergaapt,
 En zorg'loos op de zorg van zyne Papen slaapt,
 Al woedende op, om u te dingen naar het léven.
 Verblinde menssen, God heeft u het ligt gegéven,
 Om zyne Waarheid en Geboden naar te gaan,
 Te zien, wat hy u in zyn Wetboek doet verstaan;
 Maar gy verschopt dat ligt, om met die hoop te sterven,
 Dat gy den hemel door uw Priesters zult verwerven,
 Dat u de Heiligen beschermen zullen, ja
 Dat u Maria voor Gods eeuwige ongenaâ
 Behoeden zal, en doen de zaligheid erlangen.

Rampzaligen! wat zult gy voor die hoop ontfangen?
 Niet, dan het wé! en ach! dewyl gy God verzaakt,
 En uwe Heiligen tot uwe Goden maakt,
 Ja Christus bloed versmaad, 't geen voor u is vergoten.
 Zie hoe deez' Helden, deez' getrouwe lotgenoten,
 Gods waarheid met hun dood bezegelden, waar voor
 Zy thans herleven in het zalig hemelkoor,
 Volgt, volgt hen op hun spoor, verschopt de Altaargewaden,
 Uw kelken, vaten, en uw trotsse Kerkfieraden,
 En klede u met het kleed van ware heiligheid;
 Verwerp uw beelden, die Gods hoogste Majesteit
 Besmetten; doem uw Mis, die, mis langs alle kanten,
 Het guiggelspel verstrekt van uwe Koortrauwanten,
 Om u te ontbloten van uw opgeleiden schat,
 Door 't bidden voor uw ziel, of wat de list bevat
 Der Kruingefchoor'nen, om hun geldzugt te verzaden,
 Eêr gy u zelfs eens door uw blindheid ziet verraden.
 Maar gy Jesuiten, die u zelf beschermers noemt
 Van 't waar geloof, 't geen gy met leer en daad verdoemt,
 't Elendig Volk misleid, en schroomd nooit bloed te plengen,
 Meent gy dat God altoos uw boosheid zal gehengen?
 ô Neen! gy voelt zyn straf reeds in het knagend hart.
 Beeft, beeft Verraders, voor de aanstaande pyn en smart,
 Als gy de doodangst hier in 't lighaam hebt genoten;
 Ik zie den wyden muil des afgronds reeds ontsloten,
 Om u te zwelgen in den nimmer zatten keel
 Van 't alleryszelykft, en eeuwig strafstoneel:
 Daar zult gy zien, hoe God uw boosheid weet te wreken,

Hoe

Hoe uwe Heiligen, stilzwygend, voor u spreken,
 Terwyl gy klaagt en kermt, en op u zelve vloekt,
 Verdoemende het uur van uw Geboorte, en zoekt,
 Dog vrugteloos, u zelf te redden uit de plagen,
 Daar gy gegezeld word, met felle donderslagen,
 Uit wraak gepynigt met den helffen blixemgloed;
 De weerligt, die alöm afgryz'lyk blaakt en woed,
 Verstreckt een prikkel voor uw knagende geweten,
 Daar u de Duivel boeid aan d'onverslytb'ren keten
 Der eindeloze eeuwigheid; wyl 't schrikkelyk gerugt
 En 't gruuwzaam tandgeknars, vervult de donk're lugt
 Der helffe nagtspelonk, tot schrik der strafgenoten:
 Het martelbloed, door uwe afgodery vergoten,
 Verkeert in droppelen van zwavel, pek en teer,
 En roosterd uwe ziel. Maar zagt myn Zangster, keer,
 Keer weêr te rug, en laat de Godheid dit bevolen,
 Hun schelmery zal nooit zyn wettig regt doen dolen.
 ô Zalig *Tiental!* gy zyt door uw Marteldood
 Nu, in het eeuwig heil, bevryd van allen nood,
 Maar ach! wat ramp heeft uw Nakoom'lingschap te vrézen,
Agt droeve Weduwen, en Zesëntwintig Wézen
 Beschreijen uwe dood, met tranen zonder tal,
 Deez' zugt: *myn Bedgenoot! myn waardige Ega! zal*
Ik, zonder uwe hulp, voor 't oog myn 's vyands sterven,
Of op uitbeemsen grond in ballingschap gaan zwerven!
Waar vinde ik, droeve Weeuw, met myn rampzalig Kroost,
By iemand hulp of heul; God is alleen myn troost,
Dien ik met tranen bid, en afgebroke klagten,

Om door het sterven eens myn lyden te verzagten,
 Maar ach! myn Kinderen! waar bleeft gy in dien staat?
 Een roof der Vyanden, wyl't heilloos bastertzaad,
 Der Loyolisten, tot verderf van uwe zielen,
 U voor de helste Hoer van Babel zou doen knielen.
 Dus schreid de Moeder in dien dérelykén staat.
 Gints roept een Zoon: ó God! myn waardste toeverlaat.
 Naast u, myn Vader is my door de dood ontnomen,
 Hoe kon my, bange Wees, méér droefheid overkomen!
 Waar keer, waar wende ik my? ik ben alom bezet
 Met beulen, die de Ziel zelfs dwingen naar hun wet.
 Te léven, zo zy poogt uw waarheid te onderhouwen.
 Jehovah! ach! kost gy myn Vaders dood aanschouwen!
 En lyden dat myn jeugd wierd zulk een stut ontroofd?
 Want al myn toevlugt viel in 't vallen van zyn hoofd.
 ó God! erbarm u tog, om onze onnooz'le Kind'ren,
 Ach! laat de zielsharpy nooit ons geloof vermind'ren!
 Geleide ons met de hand, naar uw geheiligd woord,
 Wees onze Vader, nu onz' Vader is vermoord,
 En vals ter dood gedoemd, om Romens Altaargoden.
 ó Jezus! zie ons hier tot uwen schoot gevlóden,
 Versterk ons in deez' nood, en jammerlyken staat,
 Wy zyn het al getroost, zo gy onz' Toeverlaat,
 En onze Helper zyt; geen Vyand kan ons déren,
 Zo gy, ó Hemelbeen! onz' rampen af wilt kèren.
 Daar schreid een Zuster, op het afgemarteld Lyk
 Van háren Broeder, om het zand, en bloed, en slyk,
 Met zilte tranen, van het lighaam af te wassen:

Ach

*Ach! roept zy: smoorde ik in deez' bange pekelplassen,
 Zo wierd myn ziel ontlast van 't dödelyk verdriet,
 ó Broeder! is dit 't loon 't geen uwe deugd geniet!
 Wé my elendigen! moest ik u dus zien snéven?
 Wat felle bloedboud stond zo yss'lyk naar uw léven?
 Moest gy 't slagtoffer zyn van 't Jesuitendom?
 Die Kerktirannen, die de waarheid om en om
 Vervolgen. Ach! de tong verlaat my in het spréken,
 Ik sterf! de droefheid blyft my in den gorgel stéken!
 Gints vuld een Broeder, met het schrikk'lyk wraakgeschreeuw
 Den hemel, aarde, en lugt; hy bruid gelyk een Leeuw,
 Door wanhoop aangezet. Men hoord de burg'ren klagen,
 De Krygsknegt woed, en dwingt het vryë volk door slagen
 Om spys en drank. Hier roept een snode Ignatiaan:
 Schaft geld, uw boete moet tot één duit zyn voldaan.
 Betaald! betaald! zo niet, men zal 't op u verhalen!
 Daar gaat een arme Vrouw langs markt en straten dwalen,
 En bid, in Jezus naam, een Aalmoes, om het geld
 Die helffe Knevelaars te geven, en 't geweld
 Dus af te keren van de woedende Zoldaten,
 Waar op het Koorgedrogt zig veilig kan verlaten.
 Kan 't wézen! goede God! is dit een Geest'lykheid?
 't Zyn wrede monsters, die met meerder onbescheid
 De onnozele Gemeent' het vlees en bloed onthalen,
 Dan het ontmenst geslagt der wilde Kanibalen.
 Zyn dit nog Christ'nen? neen, 't zyn Heidenen, ontbloot
 Van God en Godsdienst, en in hunne zonde dood.
 't Zyn afgevallenen, die zig met tranen mesten;*

't Zyn Wolven, in den schyn van Lamm'ren; snode pesten,
Ja Duivels met het kleed der Engelen bedekt.

Wat Ongoddift wierd door die droefheid niet verwekt,
Om médedogen aan de Elendigen te tonen?

Maar 't schynt de wreedheid moet den Jesuit bekronen
Met alle onmenss'lykheên: hy roept, hy schreeuwd om geld,

Het zy 't 'er is of niet; of dreigt om door geweld

Die schaâ, met woeker, op het léven te verhalen.

Rampzalig *Thoorn*, wie kan, wie kan uw droefheid malen

Op 't veld van zyn papier? gy mist uw goed, uw bloed,

Uw Kerk, uw Vryheid, en durft het benaauwd gemoed

Geen aâmtogt géven, uit een vrees voor 's Vyands lagen.

Het voegt u egter op uw Mart'laars roem te dragen,

In wier standvastigheid uw naam vereeuwigd word!

Al heeft de Afgodery uw burgerbloed gestort,

Jehovah waakt, om u voor meerder ramp te hoeden.

De Roomse Kerkhoer moet nog éénmaal hévig woeden,

Eêr zy met kap, en kelk, altaar en offerstoet

Word neêrgedonderd, in des afgronds diepen gloed.

Maar gy, ô Vorsten! die de waarheid en haar stralen

In Gods Genaâverbond, ziet op u nederdalen,

En 't waar Geloof erkent, van gene afgodery

Of Beeldendienst besmet: die Romens dwing'landy

Niet onderhevig zyt, het voegt u thans te waken.

Eêr dat haar zielsvergift uw Staten komt genaken.

Op Eng'land, Nederland, op Pruisfen, Deen, en Zweed,

Zie hoe het Koorgeboefte in bloed en etter treed,

En trappeld op het hart van uw Geloofsgenoten;

Zie

Zie hoe het hels bedrog, ten afgrond uitgesproten,
Zyn * eigen Vorst misleid, uit vrees dat zyn genaâ
De onnooz'len voor de dood behoeden zou. ô Ja
Doorlugte ziel, wiers deugd en trouw vaak is gebléken,
Nooit was dit vonnis voor deez' Martelaars gestreken,
Veel minder uitgevoerd; ten zy de Loyolift,
Tot vord'ring van zyn haat, door een gevloekte list
Uw goedheid had misleid, om hen genaâ te geven.
Doorlugte Koningen, in eer en roem verheven,
Denkt op uw eigen staat, en vorderd wraak van 't bloed,
Waar op de Gerion van Romén heeft gewoed,
Die honderd armen voerd, om honderd duizend strotten
Der Kettens, met het scherp der bylen, af te knotten;
Red *Thorens* burglary, tot aan de ziel benart,
Gedompeld in een poel van eindeloze smart;
Ontheft haar van het juk der helisê Kerktirannen,
Wier bloeddorst, roof, en moord, en wrok is t'zaam' gespannen,
Om Romens Antichrist te stellen op den troon;
De lieve Waarheid zal u dan de zegekroon
Bereiden, en uw hoofd met eeuwige Lauw'rieren
Van Godsdienst, deugd en trouw, onsterffelyk versieren.
En gy, ô Vaders van deez' vrygevogten staat!
Weeft lang, door uw beleid, en heldenmoed, en raad,
Beschermers van uwe trouwe, en need'rige onderdanen,
Die u begroeten met opregte liefdetranen,

En

* Eigen Vorst; Koning van Polen, schelmagtig door de Jesuiten misleid, wyl het vonnis veel eerder uitgevoerd wierd, dan men Hem gezegthad, om te verhinderen dat zyn gezag en goedheid hun woede mogt bepalen.

En neêr gebogen voor het godd'lyk aangezigt,
 Dus off'ren hun gebed: o eeuwigduurend ligt,
 En grote Adonai, laat uw genadestralen
 Op onze Vadersen des Vaderlands steeds dâlen!
 Versterk hun heldendeugd met uwe Almogeneid!
 Verligt hen met uw geest en wysheid en beleid,
 Om 't regt hervormd Geloof en Vryheid te bewaren,
 Voor 't schrikkelyk zielsvergift der roomse Vloek-altären!
 Bescherm de Vad'ren van deez' grote wêreld stad!
 Versterk de Leeraars, die den goddelyken schat,
 Van uwe Waarheid, op onz' Zielen nederstorten,
 Zo zal geweld, nog list ons Land, of Kerk verkorten.

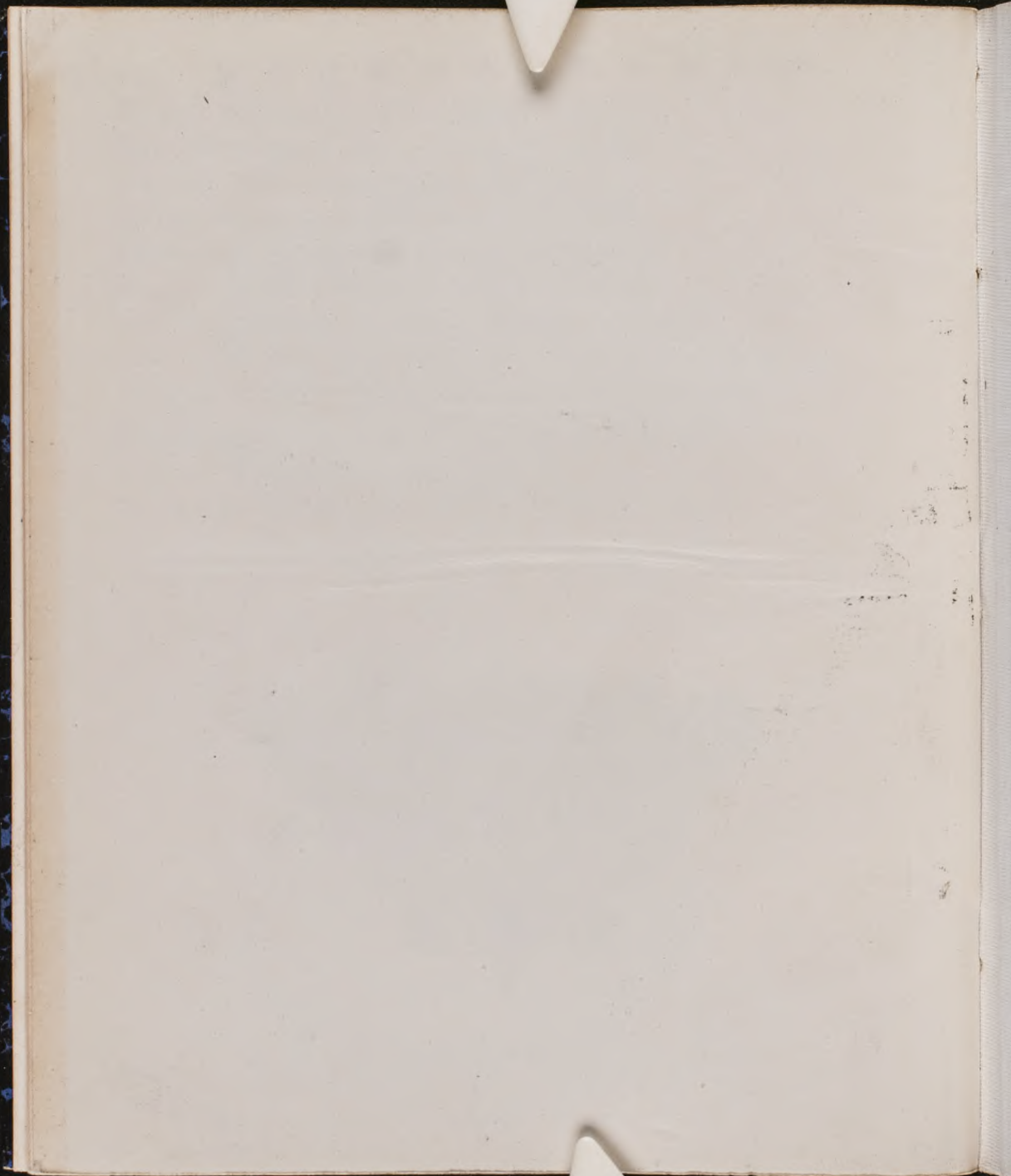
E I N D E.

Pol. 8. 11. 4782

enz.

480 -

2

